

**UCHWAŁA NR VII/92/24
RADY GMINY DŁUGOŁĘKA**

z dnia 19 grudnia 2024 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Długołęka na lata 2025-2026.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 ze zm.), art. 4¹ ust. 2 i 2a oraz ust. 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.), Rada Gminy Długołęka uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Długołęka na lata 2025-2026, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Długołęka.

§ 3. Uchwała podlega podaniu do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy oraz przez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej Gminy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy

Michał Zapiór

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I
ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ
PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY DŁUGOŁĘKA
NA LATA 2025-2026**

I. WPROWADZENIE

Samorząd gminny na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w związku z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii ma obowiązek przyjmować i realizować gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii. **Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Długołęka na lata 2025-2026** zwany dalej „Gminnym Programem” stanowi kontynuację działań na rzecz profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień realizowanych w Gminie Długołęka w latach ubiegłych. Zadania w obszarze uzależnień oraz integracji społecznej osób uzależnionych uwzględniają cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień określone w Narodowym Programie Zdrowia na lata 2021-2025 oraz stanowią część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Długołęka na lata 2021-2027. Gmina inicjuje i wdraża efektywne programy profilaktyczne, informacyjno-edukacyjne, terapeutyczne i rehabilitacyjne uwzględniające obowiązujące przepisy ustawowe oraz wydawane corocznie przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom (KCPU) Rekomendacje i wytyczne do realizacji gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii.

Gminny Program jest dokumentem dziedzinowym, szczegółowo określającym założenia kierunkowe w zakresie problematyki uzależnień i przemocy, a także sposoby ich realizacji. Gminny Program wpisuje się także w zapisy aktów prawnych i innych programów na poziomie krajowym, ze szczególnym uwzględnieniem założeń wyżej wymienionego Narodowego Programu Zdrowia. Dzięki koordynacji interdyscyplinarnych działań, zabezpieczeniu odpowiednich środków finansowych oraz zasobom instytucjonalnym i osobowym, Gminny Program posiada znaczny potencjał realizacyjny poprzez:

- 1) prowadzenie działań związanych z profilaktyką uniwersalną, ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień behawioralnych. Działania skierowane do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- 2) szkolenia z zakresu profilaktyki uzależnień dedykowane pracownikom jednostek organizacyjnych gminy – w tym: pracownikom Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, pracownikom jednostek oświatowych,
- 3) edukację sprzedawców napojów alkoholowych – stworzenie materiałów informacyjnych dla sprzedawców ubiegających się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- 4) dalszą edukację w zakresie podejmowania interwencji w sprawie nielegalnej promocji i reklamy napojów alkoholowych – działania interwencyjne,
- 5) podnoszenie poziomu usług świadczonych przez GKRPA poprzez ukończenie przez członków komisji różnych szkoleń (między innymi z zakresu dialogu motywującego oraz aktualizacji standardów w zakresie profilaktyki uzależnień – w tym uzależnienia behawioralne),
- 6) prowadzenie programów z zakresu redukcji szkód,
- 7) zwiększenie dostępności pomocy dla współuzależnionych oraz DDA,
- 8) utworzenie w GOPS placówki wsparcia dziennego,

- 9) kontynuację działalności Punktu konsultacyjno-informacyjnego w Gminie mającego za zadanie wspieranie osób uzależnionych i ich rodzin w zakresie pomocy prawnej, psychologicznej, terapeutycznej oraz z zakresu pomocy społecznej,
- 10) organizację cyklicznych spotkań z realizatorami Gminnego Programu, np. z pracownikami placówek oświatowych, pracownikami GOPS, GOK, Biblioteki, służby zdrowia, organizacjami pozarządowymi,
- 11) przeprowadzenie diagnoz lokalnych,
- 12) kontynuację realizacji programów rekomendowanych przez KCPU,
- 13) kontynuację działań mających na celu wsparcie rodziny w kryzysie, ze szczególnym uwzględnieniem kryzysu spowodowanego problemem alkoholowym i przemocą,
- 14) upowszechnianie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy oraz kreowanie postaw sprzyjających alternatywnym formom spędzania czasu wolnego,
- 15) konstruowanie i utrwalanie modelu trzeźwego stylu życia u osób nadużywających alkoholu oraz promocję postaw abstynenckich,
- 16) profilaktykę i edukację w środowisku lokalnym w zakresie zagrożeń uzależnieniami ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- 17) kontynuowanie w GOPS działań Punktu Konsultacyjnego Pomocy Rodzinie, który ma na celu zwiększenie dostępności pomocy psychologicznej, prawnej, terapeutycznej dla: rodzin/osób w kryzysie, rodzin i bliskich osób uzależnionych od alkoholu, osób współuzależnionych, osób doświadczających przemocy domowej lub stosujących przemoc w rodzinie, osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, osób przeżywających trudności emocjonalne oraz rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi,
- 18) dofinansowanie remontów i adaptacja oraz wyposażenie i doposażanie placówek terapii uzależnień do prowadzenia terapii indywidualnej i grupowej,
- 19) dofinansowanie dostosowania placówek leczenia uzależnień do przyjęcia pacjentów z niepełnosprawnością fizyczną,
- 20) finansowanie zadań realizowanych przez specjalistyczną i opiekuńczą placówkę wsparcia dziennego,
- 21) dofinansowanie programów psychoedukacyjnych dla rodziców kształtujących odpowiednie umiejętności wychowawcze,
- 22) zwiększenie dostępności i podniesienie jakości pomocy dla osób doznających przemocy.

WYKAZ POJĘĆ:

Ilekoć w Programie jest mowa o:

- 1) Gminie – należy przez to rozumieć Gminę Długołęka;
- 2) Wójcie – należy przez to rozumieć Wójta Gminy Długołęka;
- 3) Gminnym Programie/Programie – należy przez to rozumieć Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Długołęka na lata 2025-2026;
- 4) AA – należy przez to rozumieć Ruch Anonimowych Alkoholików;
- 5) Al- Anon – należy przez to rozumieć Ruch dla Osób Współuzależnionych;
- 6) GOPS – należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce;
- 7) Podmioty lecznicze – należy przez to rozumieć Podmioty lecznicze z terenu Gminy Długołęka;
- 8) Komisariat Policji – należy przez to rozumieć Komisariat Policji w Długołęce;
- 9) Sąd Rejonowy – należy przez to rozumieć Sąd Rejonowy w Oleśnicy;
- 10) Animator sportu – należy przez to rozumieć osobę prowadzącą zajęcia sportowo-rekreacyjne na obiektach sportowo-rekreacyjnych;

- 11) GOK – należy przez to rozumieć Gminny Ośrodek Kultury w Długołęce;
- 12) GBP – należy przez to rozumieć Gminną Bibliotekę Publiczną w Długołęce;
- 13) świetlice – należy przez to rozumieć świetlice prowadzone przez GOK oraz świetlice wiejskie, w których prowadzone są zajęcia profilaktyczne w zakresie organizacji czasu wolnego, w godzinach popołudniowych;
- 14) placówkach oświatowych – należy przez to rozumieć wszystkie rodzaje szkół i przedszkoli działających na terenie Gminy oraz instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- 15) uzależnieniu – należy przez to rozumieć uzależnienie od alkoholu, narkotyków i behawioralne;
- 16) uzależnieniu od alkoholu (alkoholizm) – należy przez to rozumieć upośledzenie kontrolowania zachowań związanych z piciem alkoholu, polegające na utracie kontroli nad spożywaniem alkoholu, zmianie tolerancji na alkohol, występowaniu „przymusu picia”, obecności objawów abstynencji i podporządkowaniu całego swojego życia alkoholowi, wymagające wszechstronnego leczenia medycznego, psychoterapeutycznego, oddziaływań środowiskowych i służb społecznych;
- 17) uzależnieniu behawioralnym – należy przez to rozumieć nową grupę uzależnień psychicznych, które wiążą się z nałogowym wykonywaniem pewnych przyjemnych czynności. Ich realizacja prowadzi do krótkotrwałego uczucia euforii i ulgi, po czym pojawia się jeszcze silniejsza potrzeba ich powtórzenia. Przykłady uzależnień behawioralnych: zakupoholizm, hazard, pracoholizm, fonoholizm, siecioholizm, kleptoholizm, ortoreksja, cyberuzależnienia, itp.;
- 18) uzależnieniu od narkotyków – należy przez to rozumieć stałe lub okresowe używanie w celach niemedycznych środków odurzających, substancji psychoaktywnych, środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych, w wyniku czego może powstać lub powstało uzależnienie od nich;
- 19) PK/Punkt konsultacyjny – należy przez to rozumieć Punkt konsultacyjno-informacyjny;
- 20) ZI – należy przez to rozumieć Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Długołęce;
- 21) Komisji – należy przez to rozumieć Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Długołęce;
- 22) PPP – należy przez to rozumieć Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną;
- 23) ustawie – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;
- 24) uopn – należy przez to rozumieć ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;
- 25) diagnozie lokalnych zagrożeń – należy przez to rozumieć: „Diagnozę problemów społecznych, czynników chroniących oraz czynników ryzyka wśród dzieci i młodzieży w gminie Długołęka”;
- 26) KCPU – należy przez to rozumieć Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

II. DIAGNOZA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH I WNIOSKI DO REALIZACJI:

1. OPIS PROBLEMÓW:

Alkoholizm, narkomania i przemoc domowa są problemami społecznymi, które powodują szkody we wszystkich sferach życia człowieka. Wpływają negatywnie na poczucie bezpieczeństwa społecznego, ogólny stan zdrowia, relacje rodzinne i międzyludzkie. Wśród przyczyn popadania w uzależnienia zasadniczą rolę odgrywają uwarunkowania społeczne, nieprawidłowe wzorce rodzinne, brak celów życiowych, utrata zatrudnienia.

PROBLEM ALKOHOLOWY

Przyjęło się sądzić, że Polacy piją alkohol często, w dużych ilościach. Należałoby więc wnioskować, że istnieje społeczne przyzwolenie, norma, która nie potępia częstego spożywania alkoholu, lecz przeciwnie – czyni je społecznie akceptowalnym wzorem postępowania. Z najnowszych badań wynika, że nadużywanie alkoholu dotyczy ponad 2,5 mln Polaków. W Polsce od 15 lat roczne spożycie alkoholu wynosi nie mniej niż 9 litrów 100% alkoholu w przeliczeniu na jednego mieszkańca. W rodzinach z problemem alkoholowym żyje 3-4 mln osób, w tym 1,5-2 mln dzieci. Z kolei 700-900 tys. osób w naszym kraju jest uzależnionych od alkoholu.

PROBLEM NARKOTYKOWY

Uzależnienie od narkotyków jest specyficzne z racji na różnorodność iniekcji oraz oddziaływania środków. Charakteryzuje się ono silną, nabytą potrzebą przyjmowania substancji. Badania przeprowadzone przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii wskazują, że używanie narkotyków jest mniej rozpowszechnione niż spożywanie alkoholu, dotyczy ono 4,7% populacji Polaków w wieku 15-64 lat. W porównaniu do całej populacji najwyższe użytkowanie narkotyków dotyczy młodzieży i młodych osób dorosłych w wieku 15-34 lata. Szerzeniu się narkomanii sprzyjają natomiast: coraz większa powszechność i dostępność środków odurzających, panująca moda na ich zażywanie, chęć poszukiwania nowych wrażeń i doznań oraz traktowanie narkotyków jako środków umożliwiających ucieczkę od trudności życia codziennego, rozładowanie stresu i konfliktów.

UZALEŻNIENIA BEHAVIORALNE

Uzależnienia behawioralne, inaczej nazywane czynnościowymi to grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Wspólną cechą wszystkich uzależnień jest zaburzona kontrola impulsów, którym osoba z takimi problemami nie jest w stanie się oprzeć, a poddanie się im przynosi poczucie ulgi. Specyficzną cechą jest fakt, że osoby dotknięte uzależnieniami behawioralnymi nie są w stanie opanować potrzeby ich powtarzania. Są to więc zachowania natrętne, niekiedy o podłożu nerwicowym, zaburzające prawidłowe funkcjonowanie organizmu człowieka, często oddziałują destrukcyjnie. Często mechanizmem powodującym powstanie uzależnień behawioralnych jest potrzeba nagrody, czyli osiągnięcia przyjemności. Jej zaspokojenie może wiązać się z różnymi zachowaniami, których wykonanie przynosi poczucie spełnienia i redukuje wewnętrzne napięcie. Z tego powodu, uzależnienia behawioralne można rozpatrywać jako rodzaj uzależnień psychicznych. Szczególnie często uzależnienia behawioralne dotyczą dzieci oraz młodzieży. Jednym z częstszych takich zaburzeń jest nałogowe korzystanie z zaawansowanych technicznie urządzeń do wymiany danych, takich jak komputery i smartfony. Należy zwrócić uwagę, że osoby dotknięte uzależnieniami behawioralnymi wykazują identyczne objawy, co osoby uzależnione od przyjmowania substancji chemicznych. W obu przypadkach występuje nadmierna potrzeba zaspokojenia określonej potrzeby, połączona z utratą kontroli nad nią i podporządkowaniu jej swojego codziennego życia. Mimo tych podobieństw wiele z uzależnień behawioralnych jest społecznie akceptowanych lub uznawanych za normę. Sytuacja ta dotyczy przede wszystkim pracoholizmu czy uzależnienia od diety i odchudzania, które w niektórych grupach społecznych są obowiązującymi normami. Komputer, który stał się nieodłącznym elementem życia osób dorosłych zaczął jednocześnie coraz częściej zastępować dzieciom kontakty z rodziną, zabawy z rówieśnikami, czytanie książek czy uprawianie sportu. Dla wielu dzieci stał się podstawową formą spędzania czasu i to nie tylko tzw. wolnego. Zbyt wczesne, a szczególnie niekontrolowane przez dorosłych, korzystanie z komputera powoduje, że zamiast doskonałego narzędzia kształcenia i rozwoju oraz źródła radości – komputer staje się źródłem wielu zagrożeń i problemów.

Program został opracowany na podstawie rozeznanych, istniejących problemów społecznych w gminie, w szczególności na podstawie Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych na terenie gminy Długołęka oraz informacji o charakterze sprawozdawczym i analitycznym, pochodzących z corocznych sprawozdań z realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi, narkomanii i przeciwdziałania przemocy.

Program jest skorelowany ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Długołęka na lata 2021-2027 oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Gminy Długołęka na lata 2025-2026.

Na terenie gminy Długołęka zameldowanych jest 36 706 osób (stan na dzień 30 listopada 2024 r.).

2. DIAGNOZA:

- 1) Diagnoza przeprowadzona w drodze badania ankietowego w klasach I-VIII szkół podstawowych i w klasach I-IV liceum. W przygotowaniu diagnozy wykorzystano dane GUS, PARPA oraz informacje uzyskane z dostępnych rejestrów Urzędu Gminy Długołęka. Zakres prowadzonych badań pozwolił na kompleksową ocenę zjawisk związanych ze stosowaniem wybranych substancji psychoaktywnych, pojawiających się czynników ryzyka oraz potencjalnych szkód nimi powodowanych w badanej społeczności. W opinii uczniów klas V-VIII najgroźniejszym problemem społecznym jest narkomania, następnie alkoholizm, kryzys rodzinny, wzrost przestępczości i zubożenie społeczne. Wśród nauczycieli za

najgroźniejsze uznano kryzys rodzinny, kryzys norm moralnych, w dalszej kolejności alkoholizm i narkomania;

2) Diagnoza sytuacji w gminie Długołęka w aspekcie problemów alkoholowych w 2023 roku (źródło: Komisariat Policji w Długołęce):

a) Liczba wniosków o ukaranie, związanych z zagadnieniem alkoholu – ogólnie 21, w tym:

- zakłócenie porządku publicznego pod wpływem alkoholu – 1
- kierowanie pojazdem po spożyciu alkoholu (od 0,2 do 0,5 promila) – 18
- spożywanie alkoholu w miejscu publicznym – 1
- podjęcie pracy pod wpływem alkoholu – 1.

b) Spożywanie alkoholu w miejscu publicznym, art. 43 Ustawy – 37

- ujawniono – 37
- pouczone – 35
- ukarano mandatem – 2 (w wysokości – 200,00 zł).

c) Zatrzymano 46 osób w związku z kierowaniem pojazdem w stanie nietrzeźwości, tj. art. 178a par 1 KK (powyżej 0,5 promila) oraz 44 osoby w trybie art. 87 par 1 i 2 KW.

d) W trakcie przeprowadzonych interwencji domowych w roku 2023 sporządzono 30 „Niebieskich Kart” i tym samym ujawniono 30 sprawców przemocy.

e) Liczba osób zatrzymanych do wytrzeźwienia lub dowiezionych do miejsca zamieszkania:

- odwiezionych do Pomieszczenia Dla Zatrzymanych w KMP Wrocław – 149
- odwiezionych do miejsca zamieszkania – 8.

f) Liczba nieletnich pod wpływem alkoholu, wobec których podejmowano interwencję – 3.

g) Liczba praw jazdy zatrzymanych za kierowanie pojazdem pod wpływem alkoholu – 24.

3) Liczba uruchomionych procedur dot. leczenia odwykowego w latach 2022-2024 (źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długołęce):

	2022	2023	2024*
Liczba uruchomionych procedury dot. leczenia odwykowego w stosunku do osób, co do których zachodziło podejrzenie, że stosują przemoc domową	30	42	26

*Stan na dzień 30 listopada 2024 r.

3. WNIOSKI DO REALIZACJI ZADAŃ

1) Działania profilaktyczne powinny przede wszystkim koncentrować się na:

- a) budowaniu właściwych postaw wobec spożywania alkoholu, narkotyków przez dzieci i młodzież oraz dorosłych;
- b) budowaniu właściwych postaw wobec palenia nikotyny przez dzieci i młodzieży oraz dorosłych;
- c) budzeniu u dzieci i młodzieży świadomości zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu, poprzez zwrócenie szczególnej uwagi na problem nadużywania Internetu za pośrednictwem komputera i urządzeń przenośnych;
- d) promowaniu alternatywnych do przebywania w sieci sposobów spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież, poszerzeniu świadomości rodziców i nauczycieli na co powinni zwracać uwagę, jak reagować na nadużywanie komputera/Internetu;

- e) organizacji i promowaniu alternatywnych form spędzania wolnego czasu.
- 2) W przypadku dzieci poniżej 13 roku życia zasadnym wydaje się być realizacja programów profilaktyki pierwszorzędowej lub uniwersalnej skierowanej do całej populacji szkoły, aby jak najwcześniej zapobiegać pierwszym próbom zachowań ryzykownych.
 - 3) W przypadku dzieci i młodzieży powyżej 13 roku życia należałoby również realizować programy profilaktyki pierwszorzędowej i uniwersalnej, jednak z uwagi na ujawnione w badaniu ankietowym dane odnośnie stopnia kontaktu młodzieży z alkoholem wydaje się uzasadnione realizowanie programów profilaktyki drugorzędowej i selektywnej dla wybranych grup uczniów.
 - 4) Czynnikiem chroniącym dzieci i młodzież według diagnozy jest organizacja zajęć sportowo-rekreacyjnych, rozwój infrastruktury rekreacyjnej, szkolenia, warsztaty profilaktyczne oraz rozmowy z rodzicami.

III. GŁÓWNY CEL PROGRAMU

Głównym celem Programu jest ograniczenie negatywnych konsekwencji społecznych, w tym szczególnie szkód zdrowotnych i zaburzeń życia rodzinnego wynikających z używania alkoholu, narkotyków oraz innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych i podejmowania innych zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież oraz osoby dorosłe z terenu gminy Długoleśka oraz zapobieganie powstawaniu nowych problemów i przemocy w rodzinie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Długoleśka określa zakres i formę zadań realizowanych jako zadanie własne Gminy. Jego nadrzędnym celem jest tworzenie spójnego systemu działań profilaktycznych i naprawczych, zmierzających do zapobiegania powstawaniu nowych problemów, a także zmniejszania rozmiarów problemów już istniejących. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii jest dokumentem wyznaczającym cele oraz sposoby rozwiązywania przedmiotowych problemów i związanych z tą sferą życia problemów rodzinnych i społecznych na terenie gminy. Elementem Programu są również zadania związane z przeciwdziałaniem uzależnieniom behawioralnym.

Cel główny realizowany będzie w obszarach:

- 1) Profilaktyki uniwersalnej – adresowanej do wszystkich mieszkańców gminy Długoleśka (dzieci, młodzieży i dorosłych) bez względu na stopień indywidualnego ryzyka występowania problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- 2) Profilaktyki selektywnej – adresowanej do grup o podwyższonym ryzyku wystąpienia problemów związanych z używaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych.
- 3) Profilaktyki wskazującej – adresowanej do grup lub osób, które demonstrują wczesne symptomy problemów związanych z nadużywaniem alkoholu, ale nie spełniają kryteriów diagnostycznych picia szkodliwego lub uzależnienia; redukcja szkód.
- 4) Terapii – obejmującej osoby wymagające specjalistycznej pomocy w związku z uzależnieniem. Realizacja programów terapeutycznych dla osób uzależnionych: program podstawowy, program pogłębiony, program dla DDA, program dla współuzależnionych.
- 5) Rehabilitacji – realizacja programu readaptacji poprzez wsparcie psychologiczne, socjalne i społeczne oraz wspieranie działalności środowisk abstynenckich.

IV. CELE SZCZEGÓŁOWE

Cel 1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, spożywających alkohol ryzykownie i szkodliwie lub używających substancji psychoaktywnych oraz członków rodzin osób z problemami wynikającymi z używania alkoholu i substancji psychoaktywnych, a także dotkniętych przemocą domową. Terapia jest ukierunkowana na radykalną zmianę stylu życia pacjentów, zmianę środowiska i uzyskanie trwałej abstynencji od środków psychoaktywnych lub alkoholu. Osoby korzystające z pomocy terapeutycznej uczą się życia poprzez społeczną interakcję (głównie w obrębie grupy); nabierają poczucia odpowiedzialności za własne zachowanie, uczą się rozumienia i wyrażania własnych emocji.

Cel leczenia w społeczności terapeutycznej wykracza daleko poza zmianę zachowań – zachowanie jest tylko objawem prawdziwych problemów.

SPOSÓB REALIZACJI:

Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu:

1. Przyjmowanie wniosków o skierowanie na leczenie odwykowe.
2. Prowadzenie rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami, co do których wpłynęły zgłoszenia.
3. Podejmowanie działań motywujących do podjęcia leczenia oraz zmierzających do zastosowania wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu stacjonarnemu.
4. Podejmowanie interwencji wobec osób zakłócających porządek publiczny. Kierowanie osób odmawiających podjęcia leczenia dobrowolnie na badanie przez biegłych sądowych (psychologa i psychiatrę) w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, finansowanie badań i opinii sporządzonych przez lekarzy i psychologów biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazania rodzaju leczenia odwykowego.
5. Kierowanie wniosków o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego do sądu, finansowanie opłat sądowych od wniosków o wszczęcie postępowania w sprawie leczenia odwykowego.
6. Konsultacje, terapia indywidualna dla osób uzależnionych od alkoholu, zmagających się z uzależnieniami behawioralnymi, dla współuzależnionych (umowa zlecenie z terapeutą uzależnień przyjmującym w Punkcie konsultacyjno-informacyjnym).
7. Pomoc psychologiczna dla rodzin zagrożonych przemocą, interwencja kryzysowa (umowa zlecenie z psychologiem przyjmującym w Punkcie Konsultacyjnym Pomocy Rodzinie działającym przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Długołęce).
8. Wsparcie instytucji zajmujących się lecnictwem odwykowym oraz realizacja programów pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej.
9. Współpraca z instytucjami, placówkami mogącymi udzielić pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym.
10. Wsparcie osób/rodzin z problemami uzależnienia od środków psychoaktywnych, konsultacje, terapia (umowa zlecenie z terapeutą uzależnień przyjmującym w Punkcie konsultacyjno-informacyjnym).
11. Współpraca z instytucjami zajmującymi się pomocą osobom dotkniętym przemocą: Zespołem Interdyscyplinarnym, terapeutami, psychologiem, asystentami rodziny, pracownikami socjalnymi, organizacjami pozarządowymi, Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną, Komisariatem Policji w Długołęce oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.
12. Udział w grupach diagnostyczno-pomocowych.
13. Prowadzenie grup wsparcia dla rodzin z problemem alkoholowym oraz dotkniętych przemocą.
14. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej na temat możliwości uzyskania pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej przez osoby uzależnione, współuzależnione i dotknięte przemocą.
15. Wspieranie inicjatyw w zakresie pomocy psychologicznej oraz podejmowanie działań mediacyjnych i interwencyjnych wobec rodzin w których występuje problem uzależnień i przemocy.
16. Upowszechnianie informacji o placówkach terapeutycznych poprzez opracowywanie i rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na stronie internetowej gminy Długołęka, mediach społecznościowych, tablicach informacyjnych.

REALIZATORZY ZADANIA

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt konsultacyjno-informacyjny,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Podmioty lecznicze.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- liczba placówek objęta dofinansowaniem,
- liczba osób skierowanych na leczenie stacjonarne lub niestacjonarne,
- liczba zorganizowanych szkoleń i spotkań edukacyjnych i liczba osób biorących w nich udział,
- liczba osób korzystających z porad specjalistów,
- liczba osób rozpoczynających terapię,
- liczba założonych Niebieskich Kart przez GKRPA,
- liczba spotkań w grupie diagnostyczno-pomocowej,
- liczba osób skierowanych na badania do biegłych sądowych,
- liczba wniosków skierowanych do Sądu,
- liczba posiedzeń Komisji w sprawie interwencji wobec osób nadużywających alkohol.

TERMIN REALIZACJI: 2025 – 2026.

Cel 2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i narkotykowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową wsparcia psychologicznego, społecznego i prawnego. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i integrowanie ze społecznością lokalną.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Wspieranie inicjatyw w zakresie pomocy prawnej oraz podejmowanie działań mediacyjnych i interwencyjnych wobec rodzin, w których występuje problem uzależnień i przemocy.
2. Prowadzenie oraz finansowanie działalności Punktu konsultacyjno- informacyjnego jako miejsca pierwszego kontaktu dla osób i rodzin z problemem alkoholowym.
3. Współpraca z Sądem Rejonowym w Oleśnicy.
4. Prowadzenie działalności informacyjnej i edukacyjnej na temat możliwości uzyskania pomocy prawnej i socjalnej przez osoby uzależnione, współuzależnione i dotknięte przemocą,
5. Współdziałanie w zakresie procedury Niebieskiej Karty.
6. Wsparcie merytoryczne grupy abstynenckiej.
7. Zakup i dystrybucja materiałów edukacyjnych (ulotki, książki, płyty itp.).
8. Prowadzenie polityki informacyjnej dotyczącej miejsc pomocy dla rodzin, w których występuje problem narkomanii.
9. Współpraca z instytucjami w zakresie udzielania pomocy dla rodzin z problemem narkomanii.
10. Udzielanie pomocy prawnej dla rodzin, w których występują problemy narkomanii.
11. Organizowanie szkoleń dla członków GKRPA, ZI.

REALIZATORZY ZADANIA

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt konsultacyjno-informacyjny,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Gminna Biblioteka Publiczna,
- Gminny Ośrodek Kultury,
- Podmioty lecznicze.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- liczba osób korzystających z porad/konsultacji radcy prawnego,
- liczba wniosków skierowanych do Sądu o stacjonarne leczenie odwykowe związane z przemocą,

- liczba osób udzielających porad/konsultacji,
- liczba podmiotów współpracujących,
- liczba zorganizowanych szkoleń i liczba osób biorących w nich udział.

TERMIN REALIZACJI: 2025 – 2026.

Cel 3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych. Profilaktyka jest szczególną procedurą działania, której istotą jest przeciwdziałanie zagrożeniom, których wystąpienie lub spotęgowanie w przyszłości wydaje się być bardzo prawdopodobne. W warunkach naszego kraju optymalnym obszarem dla wypracowania i wdrażania działań profilaktycznych czy działań typu ograniczania szkód związanych z nadużywaniem substancji psychoaktywnych jest poziom gminy. Profilaktyka to promowanie aktywnych form spędzania wolnego czasu przez rodziny, dzieci i młodzież: finansowanie zajęć, imprez i projektów realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz placówki. Organizowanie lokalnych imprez i programów sportowo-rekreacyjnych, wspieranie rozwoju młodych talentów.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Promowanie zdrowego i trzeźwego stylu życia oraz alternatywnych form spędzania czasu wolnego przez dzieci oraz młodzież:

- a) pozalekcyjne zajęcia sportowe,
- b) tworzenie miejsc rekreacji dla dzieci i młodzieży zagrożonych niedostosowaniem społecznym,
- c) organizowanie wypoczynku, np. obozów, kolonii, półkolonii.

2. Realizacja programów profilaktycznych w placówkach oświatowych, świetlicach, bibliotece, GOK dla uczniów i ich rodziców.

3. Realizacja programów profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii oraz edukacji na temat szkodliwości używania narkotyków i innych środków psychoaktywnych skierowanych do młodzieży szkolnej oraz zakup materiałów edukacyjnych. Współpraca z policją w zakresie niebezpieczeństwa pojawienia się problemu narkomanii na terenie gminy i prowadzenie wspólnych działań profilaktycznych wynikających z ustawy o policji i ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

4. Organizowanie i finansowanie konkursów o tematyce przeciwdziałania uzależnieniom.

5. Wspieranie i dofinansowanie prewencyjno-edukacyjnych programów na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców oraz bezpieczeństwa na drodze i w miejscach publicznych.

6. Dofinansowanie działań profilaktycznych wspartych różnymi przedsięwzięciami sportowo-rekreacyjnymi i edukacyjnymi.

7. Szkolenie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

8. Działalność placówki wsparcia dziennego w GOPS działającej na podstawie ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej.

9. Wspieranie programów skierowanych do dzieci i młodzieży z grup ryzyka: z środowisk marginalizowanych, zagrożonych demoralizacją i wykluczeniem społecznym oraz dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.

10. Utrwalanie postaw abstynenckich w środowisku dzieci i młodzieży oraz zwiększanie świadomości młodzieży w zakresie szkód wynikających z picia alkoholu, używania substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.

11. Kształtowanie bezpiecznego funkcjonowania w cyfrowym środowisku dzieci i młodzieży, poszerzenie wiedzy pedagogów i ich wychowanków z zakresu uzależnień behawioralnych, w tym nadużywania komputera i internetu.

12. Kształtowanie w środowisku dzieci i młodzieży umiejętności właściwego gospodarowania czasem własnym.

13. Utrwalanie właściwych postaw i zasad funkcjonowania rodziny, rozwijanie kompetencji rodzicielskich i kompetencji psychospołecznych dzieci i młodzieży.

14. Wspieranie i organizowanie kampanii profilaktyczno-edukacyjnych połączonych z imprezami utrwalającymi zdrowy styl życia, zdrowe odżywianie, zdrowy sposób spędzania wolnego czasu dzieci, młodzieży i rodziców.

15. Organizowanie i wspieranie działań edukacyjnych dla rodziców.

16. Zakup, pozyskiwanie, opracowywanie i wydawanie materiałów informacyjnych, profilaktycznych, edukacyjnych na temat choroby alkoholowej i jej leczenia oraz narkotyków i ich szkodliwości.

17. Zakup, pozyskiwanie, opracowywanie i wydawanie materiałów informacyjnych, profilaktycznych, edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki uzależnień.

18. Upowszechnianie wiedzy dotyczącej uzależnień behawioralnych w tym zakup, pozyskiwanie, opracowywanie i wydawanie materiałów informacyjnych, profilaktycznych, edukacyjnych, organizacja kampanii społecznych.

REALIZATORZY ZADANIA

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt konsultacyjno-informacyjny,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komisariat Policji w Długołęce,
- Pracownicy placówek oświatowych,
- Stowarzyszenia działające na terenie gminy,
- Podmioty lecznicze,
- Pracownicy GOK i Biblioteki.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- liczba realizowanych działań profilaktycznych i ich odbiorców,
- liczba i rodzaj innych form szkoleniowych,
- liczba programów/imprez/projektów,
- ilość zakupionych materiałów edukacyjnych,
- liczba dzieci uczęszczających do placówki wsparcia dziennego,
- liczba dzieci uczęszczających do świetlic,
- ilość dofinansowanych miejsc rekreacji dla dzieci i młodzieży.

TERMIN REALIZACJI: 2025 – 2026.

Cel 4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy domowej. Współpraca z organizacjami pozarządowymi i innymi jednostkami pożytku publicznego w obszarze profilaktyki i rehabilitacji uzależnień.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Współpraca z instytucjami w zakresie realizacji działań profilaktycznych wspólnie podejmowanych z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Wspieranie inicjatyw organizacji pozarządowych i jednostek działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnienia od narkotyków.

3. Organizowanie spotkań, konferencji i debat na rzecz przeciwdziałania uzależnieniom.

4. Organizowanie spotkań edukacyjnych w zakresie podnoszenia świadomości społecznej dotyczącej problemów uzależnień i ich mechanizmów oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

5. Poszerzanie wiedzy na temat zaburzeń wynikających z używania alkoholu, w tym Spektrum Płodowych Zaburzeń Alkoholowych.

6. Współpraca i dofinansowanie działalności organizacji pozarządowych zajmujących się problemem przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami określonymi w art. 3 ust.3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie w obszarze szeroko pojętej polityki społecznej, w tym wspieranie ciekawych projektów i inicjatyw społecznych.

8. Wspieranie podmiotów, których cele statutowe lub przedmiot działalności dotyczą spraw objętych zadaniami określonymi w art. 2 ustawy z dnia września 2015 r. o zdrowiu publicznym, w tym organizacje pozarządowe i podmioty o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

9. Współpraca z ruchami trzeźwościowymi i samopomocowymi (typu AA, Al-Anon, DDA i inne).

10. Prowadzenie edukacji publicznej z zakresu problemów uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

11. Powierzenie i wspieranie realizacji poszczególnych zadań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom i problemom społecznym, wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej, a także wypoczynku dzieci i młodzieży organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom, w szczególności poprzez finansowanie lub dofinansowanie wypoczynku dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz zagrożonych niedostosowaniem społecznym w okresie ferii zimowych i wakacji wraz z przeprowadzeniem programów profilaktyki uzależnień, świetlic i innych działających placówek wsparcia dziennego.

REALIZATORZY ZADANIA

- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Punkt konsultacyjno-informacyjny,
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
- Komisariat Policji w Długolece,
- Pracownicy placówek oświatowych,
- Stowarzyszenia działające na terenie gminy,
- GOK, Biblioteka, świetlice.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- liczba osób objętych działaniami,
- liczba organizacji/programów,
- liczba grup samopomocowych działających na terenie gminy Długoleka,
- liczba podmiotów, które otrzymały dofinansowanie.

TERMIN REALIZACJI: 2025- 2026.

Cel 5. Podejmowanie działań wynikających z przepisów ustawy związanych z wydawaniem zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz kontrolowanie przestrzegania zasad i warunków korzystania z nich.

SPOSÓB REALIZACJI:

1. Opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

2. Prowadzenie kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, szkolenie sprzedawców.

3. Edukowanie sprzedawców napojów alkoholowych podczas kontroli w aspekcie konsekwencji prawnych i szkód wynikających z łamania przepisów ustawy.

4. Monitorowanie przestrzegania zasad usytuowania i funkcjonowania miejsc sprzedaży i spożywania alkoholu na terenie gminy Długołęka.

5. Podejmowanie interwencji w stosunku do osób łamiących przepisy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

6. Prowadzenie kontroli w zakresie przestrzegania zasad obrotu napojami alkoholowymi.

7. Zakup materiałów i artykułów biurowych na potrzeby obsługi GKRPA.

8. Udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szkoleniach i konferencjach z zakresu profilaktyki, rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania przemocy domowej.

REALIZATORZY ZADANIA

• Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

MIERNIKI OSIĄGANIA CELU

- liczba punktów sprzedaży alkoholu,
- liczba przeprowadzonych kontroli/wizytacji placówek, w których sprzedawany lub podawany jest alkohol,
- liczba zaopiniowanych wniosków o wydanie zezwoleń na prowadzenie sprzedaży napojów alkoholowych
- liczba decyzji w sprawie cofnięcia zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych,
- liczba osób biorących udział w szkoleniach.

TERMIN REALIZACJI: 2025 – 2026.

V. REALIZACJA PROGRAMU

1. Adresaci Programu

Program adresowany jest do wszystkich mieszkańców gminy, a w szczególności do:

- 1) dzieci, młodzieży i ich rodziców (w tym rodzin dysfunkcyjnych);
- 2) kobiet ciężarnych i ich rodzin;
- 3) kadry pedagogicznej szkół, nauczycieli wychowania przedszkolnego, opiekunów w żłobkach, pedagogów i psychologów;
- 4) członków organizacji pozarządowych;
- 5) przedstawicieli lokalnych organizacji działających na rzecz rozwiązywania problemów uzależnień;
- 6) osób uzależnionych oraz pijących szkodliwie i ryzykownie oraz ich rodzin;
- 7) lekarzy pierwszego kontaktu;
- 8) sprzedawców napojów alkoholowych;
- 9) kierowców pojazdów;
- 10) osób uzależnionych od narkotyków i ich rodzin;
- 11) osób uzależnionych behawioralnie i ich rodzin;
- 12) osób współuzależnionych.

2. Realizatorzy programu

Realizatorem programu jest Wójt Gminy Długołęka. Zadania ujęte w Gminnym Programie są koordynowane przez Wydział Spraw Obywatelskich Urzędu Gminy w Długołęce, przy pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Długołęce oraz poprzez następujące podmioty:

- 1) Komisję w zakresie:
 - a) inicjowania działań z zakresu polityki społecznej gminy dotyczących problemów alkoholowych, narkomanii oraz uzależnień behawioralnych i innych uzależnień istniejących w gminie;

- b) kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż lub podawania napojów alkoholowych (na podstawie upoważnienia wydanego przez Wójta – art. 18 ust. 8 ustawy);
 - c) podejmowania interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego;
 - d) cyklicznego prowadzenia rozmów z osobami dorosłymi nadużywającymi alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy mających na celu określenie problemu, edukacji i motywację do leczenia odwykowego, a w przypadku braku zgody kierowanie wniosków do biegłych sądowych w celu wydania opinii, w przedmiocie uzależnienia, a następnie do sądu lub odpowiednio do prokuratury;
 - e) cyklicznego prowadzenia rozmów z członkami rodzin, w których występuje problem uzależnień mających na celu rozeznanie problemu, wsparcie, edukację i motywację do podejmowania działań zmierzających do poprawy funkcjonowania rodzin w środowisku;
 - f) opiniowania wydawania zezwoleń na sprzedaż lub podawanie napojów alkoholowych pod względem zgodności lokalizacji punktu sprzedaży z uchwałą Rady Gminy, o której mowa w art. 12 ust. 1 i 2 ustawy (maksymalna liczba zezwoleń oraz usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, analizy wyników kontroli oświadczeń o wysokości sprzedaży napojów alkoholowych);
 - g) aktywnego włączenia się w realizację procedury Niebieska Karta i uczestnictwo w posiedzeniach ZI i grupach roboczych.
- 2) inne podmioty, realizujące swoje ustawowe zadania w obszarach wymienionych w Programie, bądź podmioty którym zlecane są zadania Programu, w tym: Sądy, Prokuratura, Policja, podmioty lecznicze, ZI, GOK, PK, GBP, placówki oświatowe, świetlice oraz organizacje zajmujące się edukacją, kulturą, pomocą społeczną, sportem i rekreacją.
- 3) instytucje i podmioty współpracujące z realizatorami Programu:
- a) organizacje pozarządowe oraz parafie z terenu gminy Długoleka;
 - b) Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;
- 4) instytucje państwowe i inne organizacje zajmujące się przeciwdziałaniem alkoholizmowi, narkomanią oraz uzależnieniami behawioralnymi.

3. Źródła finansowania zadań Gminnego Programu.

- 1) Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu są środki pochodzące z tytułu opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz z części opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.
- 2) Program realizowany będzie z działu 851 – Ochrona zdrowia, z rozdziału: 85153 – Zwalczanie narkomanii i rozdziału: 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi.
- 3) Finansową podstawę realizacji programu stanowią dochody Gminy Długoleka z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zgodnie z art. 18² ustawy oraz z wpływów z tytułu opłaty od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml, przewidziane w Dziale 756 – Dochody od osób prawnych, od osób fizycznych i od innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej oraz wydatki związane z ich poborem, Rozdział 75618 – Wpływy z innych opłat stanowiących dochody jednostek samorządu terytorialnego na podstawie ustaw.

4. Zasady wynagradzania:

- 1) Członkom Komisji przysługuje miesięczne wynagrodzenie – w wysokości brutto 650,00 zł, zaś przewodniczącemu Komisji – w wysokości brutto 1 100,00 zł.
- 2) W przypadku nieobecności członka Komisji na posiedzeniu Komisji jego wynagrodzenie – za miesiąc, w którym odbyło się posiedzenie Komisji, na którym nie był obecny, zostanie pomniejszone o 30% bez względu na ilość nieobecności i ilość posiedzeń odbytych w danym miesiącu.
- 3) Podstawą wypłaty wynagrodzeń członkom Komisji są listy obecności na posiedzeniach Komisji, zatwierdzone przez przewodniczącego Komisji.

VI. SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚCI

1. Wójt Gminy Długoleka sporządza na podstawie ankiety opracowanej przez KCPU informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, i przesyła ją do Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

2. Wójt sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy Długoleka w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport.

UZASADNIENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Długołęka na lata 2025-2026 jest kontynuacją działań rozpoczętych w gminie Długołęka w latach 2023-2024 oraz w latach poprzednich w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii oraz uzależnień behawioralnych.

Podstawa prawna Programu: art. 4¹ ust. 2, 2a i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), art. 10 ust. 2 i 2a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.).

Program został opracowany na podstawie rozeznaczonych, istniejących problemów społecznych w gminie, w szczególności na podstawie Diagnozy Problemów Społecznych, Czynn timerów Chroniących oraz Czynn timerów Ryzyka Wśród Dzieci i Młodzieży w Gminie Długołęka oraz Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych na terenie gminy Długołęka, informacji o charakterze sprawozdawczym i analitycznym, pochodzących z corocznych sprawozdań z realizacji zadań Gminnego Programu oraz z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Przy opracowaniu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Długołęka na lata 2025- 2026, uwzględnione zostały założenia wynikające z Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021-2025 oraz Rekomendacje do realizowania i finansowania gminnych programów profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom.

Program jest skorelowany ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Długołęka na lata 2021-2027 oraz Gminnym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2025-2026.

Program ten zawiera cel główny, cele szczegółowe, sposoby realizacji tych oraz mierniki ich osiągnięcia.

W uchwalanym Programie zawarte są również zadania i sposoby realizacji zadań, tych, które były ujęte w latach poprzednich w Programie jak i nowych, które Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zamierza realizować w latach 2025-2026 razem z innymi podmiotami, np. z instytucjami kultury (np. GOK, GBP), Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Długołęce, placówkami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, policją.

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań własnych gmin.

W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja zadań, o których mowa wyżej jest prowadzona w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Długołęka realizowanego przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych powołaną przez Wójta Gminy Długołęka.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w szczególności inicjuje działania w zakresie określonym powyżej oraz podejmuje czynności zmierzające do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie lecznictwa odwykowego.

Na realizację Programu zostały zabezpieczone środki w budżecie Gminy pochodzące z wpływów z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wpływów z części opłat od sprzedaży napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml.